

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Znamenja hude ure.

Kakor včasih mej pasjimi dnevi, tako zbirajo se sedaj na političnem obnebj osodepolni oblaki, noseči v tajnem svojem nedrju raznovrstno zlo in gorje. Obzorje čim dalje bolj zatemneva, čuje se že oddaljeno bobnenje, piš pripogiba vejevje, gost prah se dviguje in kaplje debele padajo z viškega, da se vsaka posebe razločuje — kmetič hiti s težko obloženim vozom domov, kjer skrbna hišna mati zapira okna, in na ognjišču zažiga blagoslovljene šibice, dočim iz zvonika milo doni zvon pozivljajoč vse k molitvi, pred hudo uro.

Evropi zares preti huda ura, grozna tako, kakor je še ne pamti človeški rod. Stari naš kontinent zvija se v bojnej groznici, vse se oborožuje, utrjuje, in na tihem mobilizuje za bodoči boj za obstanek, ki se odlaša in odlaša, ki pa mora v kratkem priti z matematično gotovostjo, ker nobena država ne bode več mogla prenašati sedanjega oboroženega miru, ker bode naposled „Kräftereservoir“ vender le izcprljen in se bode pričel „ne boj — mesarsko klanja“.

Položaj je zares vedno resnobnejši. Ne zaudaje nam strahu, da si na Kreti Grk in Turek v žepu hrabro žugata s pestmi, da se po Makedoniji pojavljajo roparske čete, da je gora Atoška, ako se sme verjeti oficijoznim listom in poluradnim Schmockom, do zadnjega temena nepremagljiva ruska trdnjava z mnogobrojno, do zadnjega moža vestno prešeto posadko, da Koburžan leta od banketa do banketa ter išče in nahaja popularnost zlasti pri — lepem spolu, da kralj Milan še dalje igra hazard na opasnem vulkanu, niti naših vladnih listov vest da se bode avstrijsko-ogerskim delegacijam predložil nov zakonski načrt, po katerem se bode zopet pomnožila naša brambena sila s tem, da se bode vsakoletni kontinget novincev zvišal na 110.000 mož, prezenčna vojska pa za dobo mira za 54.000 mož, — da je doslej hladnokrvni železni kancelar kar čez noč postal toli nervozen, to je opasno znamenje.

Vsacemu je še v spominu, kako hitro je Schnäbelova in pozneje Kaufmanova aféra izginila s prizora in šla v pozabljivosti zaton, kako je celo Belfortska praska s tremi nemškimi dijaki, katerim se pa ni nič hudega zgodilo, napravila le malo

prahu, zdaj pa najedenkrat velikansk krik in vik zaradi preprostega nemškega tipografa, ki hoteč v Francijo, ni mogel na meji povedati, kje ga čaka, kje si upa dobiti dela. Bismarck, ki je z jedno potezo 50.000 tujih državljanov, živčih že mnogo let v blaženi Nemčiji, mej kojimi je bilo veliko taci, ki so na nemških tleh bili porojeni, ondu dobili posestev in raznih dostojanstev, kar meni nič tebi nič spodil čez mejo, postal je sedaj skrajno nervozen zaradi jednega samcatega tipografa, katerega so zavrnil nazaj in izdal je naredbo o potnih listih z določbami tako strogimi, da bodo razmere ob nemško-francoski meji skoro jednake, kakor v osrednji Aziji, v Dalaj-Lame še malo poznati deželi.

In kakor na zapadu tipograf, tako mu je na vzhodu nekaj nad 300 vagonov ruskega žita razdražilo jetra in obisti. Tri sto vagonov! to je, kakor bi žida v peklo vrgel, bi rekel naš kmet. In zaradi tega tolik srd, zaradi tega tolike represalije? Vsled tega naj se carina na rusko žito poviša kar za 50 %? Tudi s to naredbo bi železni kancelar Rusije k ljubezni ne prisilil in veliko vprašanje je, bi li to sredstvo res imelo zaželjeni uspeh. V Nemčiji čujejo se že nasprotni glasovi, kajti carina na rusko žito zadela bi najhujše lastne podanike, ki ne morejo živeti ob tem, kar sami pridelajo, vrhu tega pa bi tak korak le tedaj imel kaj praktične vrednosti, ko bi se tudi v Avstriji carina na rusko žito jednako visoko zvišala, k čemur bi pa trebalo v prvi vrsti dovoljenja našega državnega zbora.

Možno je torej, da ta toli hrupno raztrobljena žitna carina ne bode brez odlašanja uživotvorjena, a brez važnega pomena gotovo ni, ako drugzega ne, kaže nam, da proti Rusiji zlasti na gospodarskem in finančialnem polju se že bide oficijozna borba in da so odnošaji na obe strani tako ozbiljni, da nihče ne ve, kaj prinese prihodnji dan. Sicer pa to nič ne ovira, da utegnemo pri prvi priliki zopet slišati, da mir za zdaj ni v nevarnosti.

Justična debata v državnem zboru.

Na Dunaji, 24. maja. [Izv. dop.]

(Konec.)

—j—. Ferjančičev govor objavili bodele gotovo per extensum; navzlic temu pošiljam Vam

nekoliko nadrobnostij, zgolj radi tega, da naglašam v tej zanimivi razpravi one točke, katere so posebno uplivala na državnozborsko občinstvo.

V prvi vrsti poudarjati mi je tu polemiko njegovo s Foreggerjem. Kratka je bila, a silno skeleča! Kar je v lice povedal temu srboritežu, očitajoč mu, da je baš on najmanj poklican soditi o pravnem čutu, način, s kojim je opravičeval ostro to sodbo, sklicujoč se na ocene Foreggerjeve od lastnih somišljenikov njegovih, in bodeč sarkazem, izražen v dovtipu, da tako, kakor on sodijo tudi Foreggerjevi priklopljenci ali „bolje rečeno, oni kojim se on prikloplja“, — vse to koncentrovano v par markantnih stavkih bilo je uprav „hudičevo olje“ za zastopnika Celjskih Velikonemcev. Desnica je živahno ploskala srečni polemiki, levici se ni zljubilo braniti svojega Riharda, on sam pa, slavni Foregger, sedel Vam je tu, s krvjó oblit, s povešano glavo, uprav „ein Bild des Jammers!“ Baje ga bode za nekoliko časa minulo veselje, po tej izdatni lekciji zopet zaganjati se v Slovence, kateri so mu sedaj jako drastično dokazali, da so popolnem kos take vrste napadalcem.

Večino svojega govora posvetil je zastopnik naš razkladanju dejanskih razmer pri justični upravi zlasti na Koroškem in Spodnjem Štajerskem. Svoje trditve podpiral je s statističnimi podatki, z neovrznimi številkami, katere so v istini senzacija vzbujale mej desničarji. Ministersko odredbo gledé slovenskih uknjižeb je temeljito zagovarjal, pobijajoč protidemonstracije raznih deželnih zborov, narekovane po narodni nestrpnosti. Omenjal je dalje tudi mržnjo, s katero se nekatere sodnije dandanes še branijo, vsprejemati slovenska krajna imena v zemljišno knjigo. Pri tej priliki zabaval je zbornico s par klasičnimi prevodi prvotnih slovenskih imen v blaženo nemščino. Je pač res, prestave, kakor na primer „Družinska vas, Gesindeldorf“, „Sinja Gorica, Schweinsbüchel“, „Račje selo, Rappelgeschiffs“, trajno znamenje so one nemške kulture, s kojo je toliko stoletja sem oblagodarjena bila slovenska naša domovina!

Dejali smo že, in Vaš list je v tem zmislu tudi prijavil telegram o Ferjančičevem govoru, da je utis njegov velik bil pri prijateljih in nasprot-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Binkoštni prazniki so minoli, srečni birmanci in birmanke se vesele lepih daril, katere so jim poklonili radodarni kumi in brdke, v krasnih pečah še mnogo brdkeje kumice, vesele se birme in vseh sedmero darov sv. Duha. Dr. Foregger pa žal ni bil pri birmi, vsaj pri taki ne, kakoršno mislim jaz, zato pa pri njem o sv. Duha darovih ni niti sluha, ne duha. Obsenčil ga je izvestno le oni sv. Duh, katerega je po hudomušni pravljici pri materi fari v Škofjiloki mačka snedla.

Zaradi tega se prav nič ne čudim, da je Foregger v zbornici poslancev tako dolgo otrobe vezal ter „ad oculos“ dokazal, kako osnovana je bila uničujoča kritika, katero je o njem priobčila „N. Fr. Presse“, izvestno verodostojna priča. Rečeni časopis zabrusil mu je nekoliko tako trpkih v brezsranno lice, da bi vsacega drugzega za vse žive dni rudečica oblila, da bi se ne upal tako hitro zopet na javno prizorišče. „N. Fr. Presse“ rekla mu je mej drugimi ljubeznivostmi, da nema niti toliko duševne zmožnosti, „als zu einer Original-Beschim-

pfung ausreicht“, da ne spada mej omikane čitatelje, da se sam smeši, da njegovo nespособnost prekaša jedino le njegova usiljivost. Vrgla mu je v obraz ne baš laskavi izraz „Wicht“ ter naposled izjavila, da za Foreggerja nema na razpolaganja drugzega medmeta, nego Greuterjev „Pfui!“

In dr. Foregger, Celjanov ljubljene, je vse te prečudne poklone mirno utaknil v svoj žep, niti črnil ni, kajti sram ga je, kakor volka strah, in žep njegov je dosti velik, saj so v njem našli dovolj prostora razni izdatni odlomki neke ponesrečene banke in mastni ekspenzari umazanih pravad, v katerih je Foregger branil malovestne dolžnike nasproti osleparjenim upnikom. Pri vsej tej svojej, kazenskega zakona paragrafe šegetajočej preteklosti, ohranil si je Foregger še vso nekdanjo aroganco. Z aroganco zakriva svojo nevednost in le tej skrajni aroganci mora se pripisavati, da je v državnega zbora javni seji podlo trdil, da Slovani nemajo pravotvorne sile, da nemajo pravnega čuta.

Res je, da je Foregger človek, ki se ne more popeti na našega zaničevanja površje, res je, da ga je dr. Smolka pozval k redu, dr. Ferjančič pa prav

pošteno premikastil, a jaz bi si bil želel, da bi ga bili takoj, ko je, kakor starodavni Terzit, izrekel tako neosnovano razžalitev, malo bolj vzeli v klešče, da bi mu bili nemudoma stopili na predolgi zlobni jezik.

Klepetnega Terzita je bil Odisej z govorniškimi žezlom pretipal, zakaj bi Foreggerju nihče srbečice ne ohladil. In kaka hvaležna naloga bila bi baš Foreggerjevi trditvi nasproti, da Slovani nemamo pravne države, niti pravotvorne sile, niti pravnega čuta! Sklicevati bi se moglo na vzhodno-rimskega cesarja Justinijana, ki se je po svojih roditeljih pisal „Pravda“, ki je začetkom 6. stoletja po Kristu sestavil zakonik, ki je še zdaj kot „Corpus juris civilis“ znan in veljaven, katerega se je Foregger sam, pa menda jako slabo učil. In ta Justinijan bil je Slovan! — In slavni „Sachsenspiegel“, ki ima tako važno ulogo v „Deutsche Reichs- und Rechtsgeschichte“, kdo ga je latinski spisal, ako ne Slovan Repgov? Jugoslovani imeli smo že v carji Dušanu Silnem izbornega zakonodajalca, Češka in Moravska pa tudi že v 14. stoletju svojo „deželno desko“, svoje izvirne zemljišne knjige. Od Čehov so se stoprav Nemci učili zemljišnih knjig.

nikih. Čuli smo mej merodajnimi veljaki na desni strani le jeden glas o slovenskem govorniku, in ta je bil zanj povsem laskav. Sploh se pa priznava, da ugled slovenske delegacije z dne do dne raste ter da so pokazali njeni člani zlasti v letošnji bud- getni razpravi, koliko moralnih uspehov se dá pri- dobiti po marljivosti, odločnosti in taktnem, slo- nem postopanju navzlic maloštevilnosti naše frakcije.

O drugih govornikih ne bomo obširni. Kro- nawetter grajal je tudi letos nezakonitosti ne- katerih sodnijskih in redarstvenih organov nasproti delavcem, sumnjivim anarhističnih in socijalističnih nazorov, mnogo fakt je navedel, toda da so infor- macije njegove v istini verodostojne, tega vender ni mogel dokazati. Sicer pa poslanec Jožefovega predmestja, čegar poštteni radikalizem visoko čislamo, v svojem doktrinarstvu vender prezira, da so pojavi ruščarskega gibanja toliko nevarni, da se ne more v greh števat redarstvu in državnemu pravdnstvu, ako Mostovo zalego ne prijema baš z glacéroka- vicami.

Ministrov odgovor nam je bil jako všeč. Go- tovo ga bodejte prijavili po stenografičnem zapisniku, vsled tega lahko prepuščamo čitateljem, da si sami sodbo naredé o vsebini njegovi.

Za ministrom prišel je do besede poslanec Gregorec. Tudi on je polemizoval proti Foreg- gerju, tudi on je razpravljaj zlasti spodnještajerske pravosodne razmere. Danes bil je zmernejši v svoji razpravi nego običajno, v stvarnem oziru mu ni- česar ne moremo očitati. Drugo vprašanje pa je, ali je po izbornem Ferjančičevem govoru sploh še potrebne bilo, da se drug Slovenec oglasi o istem predmetu, ne da bi novih momentov in nazorov mogel na dan spraviti. Nam se pač vidi, da tudi tu velja stara latinska prislovica: „Omne nimium noxium“.

Debata se zaključí, kot generalna govornika sta izbrana dr. Jaques z jedne, dr. Vašatý z druge strani. Dr. Jaques, Dunajski žid s snežno- belimi kodri in fino rezanim obrazom, na dobrem glasu kot pravniški teoretiker govoril je prav mirno, — ofenzivna narava sploh ni, — toda poslušali ga neso utrujeni poslanci, in mož nema pravega go- vorniškega temperamenta, da bi dvignil svoje ob- činstvo. Vašatý, mladočesk poslanec, ima že neko zgodovinsko predpravo, vsako leto v tej debati napadati pravosodnega ministra, češ premalo stori za ustavno enakopravnost slovanskega življa. No, privoščimo mu ta „sport“, lastni žrojaki sangvinič- nega poslanca sedaj že dobro uvidevajo blagodejne posledice Pražakovega poslovanja, slovenski narod se jih bode hvaležno spominjal še v pozni bodo- nosti, in — Pražak sam se bržkone ne bode preveč žalostil vsled neizprosne jeze, s kojo ga pre- ganja zastopnik Piseških kmetskih občin, čudák Vašatý.

Z lapidarnim govorom zatvoril je današnje debato poročevalec Lienbacher. Bojeviti solno- graški dvorni svetnik je na vsak način jeden izmed prvih dialektikov, kjer jih ima državna zbornica. Beseda njegova bode kakor meč, gorjé onemu, proti kateremu se obrača ost njegove polemike. Mož je Nemec skoz in skozi, ločil se je od desnice, slo- vanstvu ni naklonjen, tembolj nas je razveselilo, da

je tudi on danes s svojimi dolgimi rokami segel doli po Celjskem mučniku ter ne le desničarjem, tem- več vsem dostojnim elementom v našem parlamentu na veliko radost prisolil Foreggerju nekoliko tako krepkih moralnih zausnic, da jih ne bi hoteli držati za nobeno ceno ne. Pol šestih je bila ura, ko je predsednik po vsprejeti „centrali“ pravosod- nega ministerstva zatvoril sejo — Foregger je baje vzdihnil, ko je prestopivši prag parlamentarne palače zapustil one prostore, kjer so ga tako ljuto, toda zasluženo „mrcvarili“ za njegove govorniške izgrede!

Kot dodatek svojemu poročilu o proračunu poljedelskega ministerstva pristavljam, da je mej govorniki o tem predmetu omenjati tudi našega Vilj. Pfeiferja, kateri je o „trtni uši“ govoril jako dobro in dovtipno ter prav toplo priporočal vis. vladi, naj se z večjo odločnostjo loti tega škod- livca. Oprostite, da stoprav danes storim svojo čas- nikarsko dolžnost nasproti Vašemu listu, ter ob jednom dolžnost svojo nasproti slovenskemu zastop-niku, kateri se je hvalevredno potezal za vitalen interes našega vinarstva, — toda dopisnik Vaš že omaguje pod bremenom parlamentarne in časni- karskega dela, in vsled tega je primoran grešiti na potrpežljivosti slavnega uredništva in cenjenih čita- teljev.

Nemškutarija na Koroškem in Štajer- skem z nemškim šulvereinom vred!

Govor poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 3. maja 1888.

(Po stenografskem zapisniku).

(Konec.)

Zopet sta imenovana dva okrajna šolska nad- zornika na nadalješnjih 6 let, zoper katera smo opravičeno pritoževali se v deželnem zboru in tudi v tej visokej zbornici. Pristavim, da sta obadva mešetarja za nemški šulverein, jeden začel je celo svete podobe preganjati, metajoč jih iz ljudskih šol v okraj Celjskem rekoč: „hočem pokazati, da farji nemajo v šoli ničesar naročevati“. Slovenske do- moljubne učitelje nam preganjajo, ter za kazni pre- stavlajo. Ako součitelji, katerega domoljuba izvo- lijo v okrajni šolski svet, ne potrdijo v Gradci iz- volitve. Renegatje in učitelji imajo povsod pred- nost in dobivajo rano starostnih doklad.

Slovenska prislovica slóve: kri ni voda. Vkljub vabam od jedne, vkljub pretenju od druge strani, ostala je večina slovenskih učiteljev zvesta mate- rinščini, zvesta narodu svojemu; ni se dala zape- ljati v izdajstvo lastnega ljudstva, v nepokorščino državnim zakonom, v barantanje z dušami. To bodi tukaj povedano na čast takšnim učiteljem!

Da bi še te učitelje sklonili, sklenil je nem-ški deželni zbor v Gradci izjemen zakon, s katerim je § 15. deželnega zakona od 17. maja 1887 tako pre naredil, da je deželni šolski svet v roke dobil neomejeno pravico, predstavljati učitelje „iz službenih ozirov“. Dr. Schreiner je v zbornici odkrito izpo- vedal, čemu ta prememba, rekoč: ovi zakon naper- jen je proti ovim učiteljem, kateri nemščine na slovenskih šolah ne učijo dovoljuo.

padajo na njegovo kožo. Vsak udarec nova priča, da ne gre prej govoriti, a potlej misliti, kjer ima včasih tudi aroganca svoje, a zaslužene bolečine. Celjanom bi pa svetoval, naj sedaj pošljejo ljubljencu Foreggerju hitro zaupnico, potreben jo je, kakor še nikoli, kajti „Gethellter Schmerz ist halber Schmerz.“ S.

Črtice Kazaške.

Titanja.

(Česki spisal E. Jelinek, poslovenil Podvidovski.)
(Daje.)

To je trajalo dolgo, a ko se je žid že dovolj osvedočil, da ima Kazačka za čapko istinito lesko- mino, iztrgal jo je „molodyci“ diplomatiški iz rok in vrgel nazaj na skladišče, kakor bi hotel reči, da v takih okolnostih čapke prodajal ne bo. Navaden in izkušen ta postopek!

Titanji je to mrzelo. Pogledala je žida proseč in pridejala še pet kopejk.

Nemilosrdni žid je odbijaje mahnil z roko in hodil po šotoru, kakor bi se za kupca niti ne bri- gal več.

Z boleznim izrazom v očesu pogledala je Ti- tanja name. Nesem se magel vzdržati osmeva...

Potemtakem morali so učitelji zgubiti posled- njo betvico svoje nezavisnosti, šolske občine pustiti pravico, uplivati na nameščenje učiteljev, samo da bi učitelja storili golo orodje v rokah nemčevalnega šolskega sveta deželnega v Gradci. Naposled skle- nejo slovenske šole na mah iztrebiti na Štajerskem. Z odredbo c. kr. deželnega sveta z dne 22. febru- varja 1887, št. 823, proglasili so vse slovenske šole na Štajerskem za učilnice nemškega jezika, ne pri- zanašajoč niti ljudskim šolam jednorazrednicam.

L. 1882 imeli smo na Štajerskem poleg 526 nemških ljudskih šol še 160 slovenskih, 75 nemško- slovenskih, sedaj izpremenili so vse na nemške šole, kjer je nemščina povsod obligaten ali zapovedan poučni predmet, v višjih razredih pa celo — po- učni jezik. Ako štejemo po šematizmih škofij, je Slovencev na Štajerskem 420 000, na Koroškem 130.000, vkupe 550.000. — No, in ti so v 9letnej dobi ministrov: Taaffe, Stremayer, Konrad, Gautsch tako daleč dospeli, da nemajo nobene čisto sloven- ske ljudske šole več. Kar smo za Bachovega abso- lutizma prejeli, izgublamo za sedanje vlade.

Kaj pa reče c. kr. naučno ministerstvo k temu upijočemu rušenju državnega osnovnega zakona po deželnem šolskem svetu? Večinoma molči in roke križem drži. Govoril sem tukaj o tej reči že jed- nokrat. Tudi so gospodje poslanci dr. Poklukar in tovariši dné 18. oktobra v svojej interpelaciji na- ravnost zahtevali, naj naučno ministerstvo razve- ljavi odredbo deželnega šolskega sveta v Gradci. Toda gospodje poslanci dr. Poklukar in tovariši še niti vredni neso bili pripoznani, da bi jim odgovo- rilo se.

Iz mojega volilnega okraja bilo je uloženih 11 pritožeb; a zastonj, dosedaj še neso rešene. Sitno je že za naučnega ministra, tukaj odločiti se; gospodom v Gradci ne bi rad brce dal razveljavši njihovo odredbo, pa tudi pritožiteljem ne bi rad pismeno pritožbe odbil, ker bi utegnili za tem do tožbe priti pri najvišjem sodišči. Zato so odlagali v naučnem ministerstvu ter, kakor je včeraj tu bilo povedano, rešili samo jedno pritožbo, namreč tisto, katero je uložila šolska občina v Šmarijah.

Priznavam, da se rešenje pritožbe precej in z nekojimi izjemami popolnem zлага z besedo in z zmisлом člena XIX. v državnem osnovnem za- konu. Naučno ministerstvo namreč izjavlja, da ima na ljudske šole Šmarijske slovenščina veljati kot naučni jezik, nemščina pa se more učiti kot neob- ligaten predmet od 3. leta naprej.

Vender s tem ne morem še zadovoljiti se. Kajti tukaj imam odgovor samo na jedno pritožbo, ostalih deset pa še ni rešenih.

Prav za prav dolžen je naučni minister vso odredbo razveljaviti, ker se je sam prepričal — dokaz imamo v odgovoru na rešeno pritožbo — kako ona kričeče nasprotuje državnemu osnovnemu zakonu. Toda minister tega ne stori in sili okolu 300 šolskih občin uposlati pritožbe. Kaže torej odredbo takoj razveljaviti.

Imam v tej reči samo jedno še opomniti. Gospod naučni minister je podobno namestniku v Gradci, ki je predsednik deželnemu šolskemu svetu,

 Dalje v prilogi.

Vsmev ta dotaknil se je Kazačke v tej meri, da se jej je v očesu kar solzica zalesketala. Bila je to solzica žala!

Stoprv pozneje sem izvedel, da se je Titanja le primorana tako pogajala. Na Ukrajini rasto pač vsakojake reči, toda ne kopejke. Povedala je židu in meni, da nema toliko penezev, a da mu dade za čapko vse, čisto vse, kar v svojej pestrej lepo s cvetkami nakinčanej korzetki hrani.

Stala sva tako še dobro dolgo časa premiš- ljujoča o čapki in kopejkah. Jediní jaz premišljal sem vrhu tega tudi o Titanji.

„No kaj pa — kako boste s čapko? Jo dobi Ilič ali nič?“ prekinil sem tiho razmišljanje.

Titanja je z rameni dala znamenje, „da ne more, da nema.“

A žid take reči ni razumel. Naposled sem jaz posegnil dejanski:

„Čuj, Titanja! Kupim ti to čapko za Iliča; ali — kaj mi za to daš?“

Kazačka pogledala me je nezaupljivo v obraz; žid pa se je prekanjeno nesmehtil.

„Na mojo čast! Kupim ti to čapko!“ In po hipu bila je čapka že moja lastnina.

V najnovejšem času, pred par dnevi, proglasil se je, skoro na isti dan, ko je Foregger prodajal svoje bedarije, popolnem na slovanskega prava podlagi osnovani črnogorski zakonik, in ako to še ni dovolj, pogledjte v Rusijo, ali pa, ako že to ime samo vzbuja kurjo polt, vzamite v roke obširno knjigo, ki jo je spisal učeni in jako objektivni Anglež Wal- lace Mackenzie, potem se bode čudom čudili, kolika je pravotvorna sile slovanska, prepričali se bode, da je zapadnim narodom še v marsičem pri- vzhodnih Slovanih hoditi v šolo, zlasti pa v sodstvu, pravnih zadevah.

V obešenjakovi hiši naj se o vrvi ne govori, o pravnem čutu pa naj bi ne vezal otrobov baš pri- štaš onega naroda, ki je izumel in dejanski izvrše- val v nebo kričeči „Faustrecht“ in pa jednako zlo- glasni „Jus primae noctis“, sicer se mora res vsklik- niti s starim Rimcem: „Quis tulerit Gracchos de seditione querentes?“

Izvestno je Foregger sedaj že v istem dušev- nem položaji, ki ga je Schiller v svojih Ibikovih žerjavih tako izvrstno narisal rekoč: „Doch dem ist kaum das Wort entfahren, — möcht' er's im Busen gern bewahren. — Umsonst!... kajti kakor jagode na molekú, tako more sedaj prebirati udarce, ki

s prisego službeno obljubil izpolnjevati državni osnovni zakon Zares žalostno bi bilo, če bi ti visoki uradniki ne bili še s tem zadovoljni, da sami ne izpolnjujejo državnega osnovnega zakona, ampak še isto storiti svojim podrejenim uradnikom zakazujejo in očitno nepokorščino širijo. To bila bi korupcija ali pohujšanje, ki pogubno od zgoraj mej narode uhaja.

Tako godi se nam Slovencem! Prvi slovanski narod smo, ki je prišel pod žezlo cesarske hiše Habsburg-Lorenske. Zvesto-udani smo tej preuzvišenej hiši že nad 600 let. Nikoli se nismo udeležili nobene ustaje. Sinovi našega naroda krvaveli so skoro na vseh bojiščih ter žrtvovali kri in premoženje za ovo preuzvišeno cesarsko hišo.

Zatorej mislim, da si vender nismo zaslužili, da tako z nami delajo ter nam v deželah, kjer nismo raztreseni, temveč skupno živimo, ne privoščijo niti jedne čisto slovenske šole jednorazrednice. (Jako res! na desni.)

Ljudska šola je prvo odgojališče za narod, in to odgojališče zlorabijo v naše raznarodjenje!

To nasprotuje državnemu osnovnemu zakonu, nasprotuje krasnemu geslu: „Viribus unitis“, katero predpolaga ukrepljenje vseh sil, vseh narodov. Nemčevanje, v katero nas silijo, obsoja vsa vera, vsa morala, vse človeštvo. Tu veljajo besede, katere je zapisal nemški pesnik in modrijan Herder: „večje škode ne moreš storiti narodu, kakor če mu kdo jemlje njegov narodni značaj, posebnosti rodú in jezika“.

No, in ljubi ti narod kaj više, nego jezik svojih očetov? V materinščino zaklada narod bogastvo svojih nazorov, sporočil, zgodovine, vere, življenja, v narodnem jeziku diše narodova duša, bije njegovo srce. Kdor komu jemlje njegov narodni jezik, ta se loti neumrljivega imetja, katero bi imelo zmiraj prehajati od očetov k sinovom in unukom.

Nemčevanje obsoja po pravici vsa vera, morala, človeštvo, nemčevanje nasprotuje tudi črtežu sedanje vlade, kateri je bil slovesno proglašen dne 8. oktobra 1879 v prestolnem govoru: „duševne in gmotne koristi vseh narodov v državi z jednako skrbnostjo gojiti, to si bode moja vlada z miraj prizadevala“.

Konečno nasprotuje nemčevanje stališču, poklicu in nalogi cele avstro-ogerske države. Znano je, kako si naši državni poslaniki sedaj prizadevajo nakloniti si in prijazne storiti Slovane na Balkanskem poluotoku!

Ti nam bodo malo verovali uvidevši, kako njihove slovanske narodne brate tukaj v Avstro-Ogerske pogosto zmatrajo in ravnaajo kakor z brezpravnimi Heloti. (Poslanec dr. Vitezić: Jako res!). Pravijo, da bode vojska s slovansko vele-vlastjo. Jugoslovani ne želimo te strašne vojske, ker bi ne bila na korist naše državi, ampak Angleške. Ko bi pa vender ova nesreča nas morala dohiteti, izrečem, da je to najslabše pripravljane na ovo vojsko, ako so avstrijsko-ogerski Slovani sedaj po dolgoletnem čakani v svojih nadejeh prevarani, vseskozi razjarjeni in prisiljeni reči: „dokler bodeta grof Taaffe in g. Tisza gojenje dušev-“

„Poglej, kako bo Iliču lepo stala!“ izreki to posadil sem si čapko na glavo in se vrtel pred Titanjo.

Titanja nasmejala se je glasno in, predno sem mogel besedo izpregovoriti, začela se je sama z menoj pogajati. I no, šlo je to mej nama boljše, nego poprej z židom.

Kazačka rekla je takoj, da mi da vse, kar ima. „Vsega nečem, le nekaj v spomin...“ Snela je z glave poljsk robec ter mi ga podala.

„Tega ne, nekaj drugega!“ Revica bi se bila javljale vsa slekla, da jej nesem sam ubranil. Imela je na desni roci nekoliko mednih prstanov; izjavil sem jej torej brez ovinkov svojo željo:

„Daj mi morda kakov prstan.“ Nikakor ne po svoji ceni, temveč zbog originalnosti, imel je za me Titanjin prstanec vsaj nekolikšno zanimivost.

Ti moj Bog! Bila je voljna dati vse. Vsaj bi jej Ilič za takšno čapko daroval dvakrat toliko prstanov. Podala mi je ročico, naj si izberem izmej prstanov, kateri se mi najbolj ljubi. Brez srama izbral sem si najzanimivejši, ne sicer lep, toda znakovit. Prinesla si ga je pré nekoč iz Kijeva, kamor potuje vsako leto k presveti Bogorodici v Pečerski Lavri. Stal je osem kopejk, istiniste cene imel je

nih koristij slovanskih narodov prepuščala takšnim naučnim ministrom in šolskim nadoblastim, kakor dosedaj, imajo avstro-ogerski Slovani malo upanja najti pravico. Bog pomagaj in poboljšaj zlasti ministra plem. Gautscha! (Dobro, dobro, na desni.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. maja.

Dr. Karlon izstopil je iz legitimacijskega odseka **zbornice poslancev**, ker je bolehen. Njemu je odsek izročil poročanje o volitvi dalmatinskega poslanca Šupuka, proti kateri je uloženih več protestov. Levičarji sedaj obrekujejo Karlona, da je izstopil iz odseka le zategadel, da se bode stvar zopet precej zavlekla. Poročanje o tej volitvi je bil sprva odsek izročil dr. Poklukarju, kateri je pa tudi bil izstopil iz odseka, predno je izdelal poročilo. Sedaj je pa odsek poročanje o tej volitvi izročil dr. Kathreinu. Levičarji so hoteli, da bi o tej volitvi poročal baron Scharschmid.

Vnanje države.

Nek nemški list je priobčil vest, da se **avstrijski** cesar in **italijanski** kralj snideta letos v Bologni ob vojaških vajah. Ta vest pa ni prav verjetna, ker noben italijanski list nič ne ve, da bi letos bile vojaške vaje v Bologni. Odkar je italijanski kralj bil prišel na Dunaj, se slednje leto govorijo, da cesar Fran Josip pohodi italijanskega kralja.

Francoski radikali in socijalisti so se približali drug drugemu in osnovali „družbo človeških pravic.“ Sklenili so tudi delati na to, da se v liberalnejšem zmislu premeni ustava. Oportunistom pa to ni prav, ker bi tako premena ustave škodovala njih koristim. Njih listi se ježe na vlado, da se brati z radikalnimi elementi. Bati se je, da se bodo oportunisti odločili od ostalih republikanov in pridružili monarhistom, ko bi se imela ustava premeniti. Kakor žele radikali. Razkola v republičanskem taborji se pa vsele monarhisti in boulangisti, kajti tedaj bi lažje dosegli namene svoje. Francoska vlada je sklenila pogodbo s transatlantsko parniško družbo in se je slednja zavezala, če bode treba, parnike, ki bodo vozili mej Havrom in Novim Jorkom, premeniti v vojne ladije in je državi v vojni dati na razpolaganje. Vsaka teh velicij ladij dobi 7 manjših in osem večjih topov. S tem se bode precej povečala francoska pomorska sila.

Nemški listi sedaj dan na dan napadajo **Francijo**. Posebno Boulangerjeve agitacije vzbujajo velik strah v Berlinu. Nemci dobro vedó, če Boulanger dobi državno oblast v roke, da bode moral začeti boj z Nemci, kajti drugače bi hitro zgubil zaupanje naroda. Nova vojna bi pa Nemce mnogo stala. Uspeh bi morda zanje ne bil ugoden, ker najbrž Rusija ne bode dopustila, da bi zopet pogazili Francijo. Če bi morda tudi zaseli Pariz, bode pa Rusija pri sklepanji miru skrbela, da Francozi ne bodo preveč zgubili. V Peterburgu vedó, da je Rusiji potrebna močna Francija. Kakor hitro bi se Nemci ne imeli na zapadu nič bati, začeli bi z vso silo pritiskati na vzhod.

Turška oblastva nikakor neso izpustila vseh makedonskih Grkov, katere so bili zaprli. Mnogo jih pride v kratkem pred vojaško sodišče, mej drugimi Picheon, kateri je baje vodil vse agitacije. Za Picheona se pa poteguje Grška, ker je nekda grški državljani. Že 1854 leta ga ima konzul v svojih knjigah zapisanega za grškega državljana. Turčija se pa za ugovore Grške dosedaj ni hotela dosti zmeniti. — Novi generalni guverner Nikolaki Sar-

dve kopejki in vsled tega smel sem si takovo nasilstvo dovoliti.

V naslednjem trenutku bila je Titanja vlastnica čapke in jaz lastnik prstana. In takoj sem si ga jaz tudi na prst nataknil.

Stoprv ondaj zazorela je Titanja sreče ter izgledala, kakor vse Kazačke, s čarobnim smehljajem na obličji razkošnem čarokrasnem. Na njenih malinjih ustnah tresle so se jej jedva razumne besede.

Ne, ne, nesem mogel tega v sebi udušiti, moral sem jej izpovedati, kaj sem si o njej mislil, tem bolje, ker i hčerke nepregledne stepe rade slišijo ponižne poklone.

„Titanja! Ti niti ne veš, kako si krasna...“

Titanja naklonila je lehkodušno glavo, in da bi jej učinil še večjo radost, kupil sem jej od žida zralce — najkrasnejši in najdragocenejši „kos“ v budoiru vseh ukrajinskih deklet. Dragocenost ta stala je 22 kopejk.

„Tako, le poglej se in presvedoči se, kako si krasna, videla boš, da ne lažem...“ rekel sem jej uljudno podavaje dekletu zralce.

In prepričala se je milo in rada! Smejala se je samej sebi srčno ter imela očividno radost. Tudi sem si gotov, da je bila popolnem osvedočena o resnici mojega govorjenja. (Dalje prih.)

tinski paša prišel je na Kreto in otvoril narodno sebranje.

Pri dopolnilni volitvi za **angleško** spodnjo zbornico v Southamptonu voljen je liberalcec Evans s 5151 glasovi. Nasprotnik dobil je 4266 glasov. Po dopolnilnih volitvah so liberalci že pridobili precej mandatov. To dokazuje, da Gladstonova načela zopet pridobivajo tal. Pri prihodnjih volitvah pa utegnejo Gladstonovi pristaši pridobiti večino in potem ni dvojbe, da bodo parlament Irski dovolil avtonomijo.

Kakor se poroča iz Simle, imajo Angleži v Aziji vojno s **Tibečani**. 23. t. m je kacic 3000 Tibečanov napalo Guatong. Po večurnem boji so se morali umakniti. Ko so se umikali so je preganjali angleški vojaki. Angleži imajo 3 mrtve in 2 ranjena, Tibečani pa kacic 100 mrtvih. Neprijateljski odnošaji s Tibetom bodo Angliji tudi škodovali v Afganistanu, kajti Tibečani pridružili se bodo vsakemu angleškemu nasprotniku.

Dopisi.

S Krškega 24. maja. [Izv. dop.] (O našem društvenem življenji,) osobito o našem „Bralnem društvu“ pisalo se je nedavno v obeh slovenskih dnevnikih. Dotična dopisa bila sta sicer naudahnena z gorkim domoljubjem, a ipak sta naše razmere nekoliko prečno risala, posebno pa odbor „Bralnega društva“ in njega slednjo veselico preostro kritikovala. V Krškem imamo v svoje veliko veselje že nekaj let „Bralno društvo“, katero društveno življenje jako ogreva in za okrepčanje narodne zavesti uspešno deluje. „Bralno društvo“, pevski zbor in godbeni klub so nam v teku zadnjih let priredili toliko lepih veselic, zabav, koncertov, plesov, kakor jih človek le v večjih in premožnejših mestih pričakovati ali terjati more. V odbor „Bralnega društva“ smo si od nekdanj volili najboljše narodne moči, in tudi letos imamo v odboru narodnjake in poštenjake, katerim je mar za dobro uspevanje društva; niti jednemu odborniku ne moreš očitati malomarnosti. Ali mar nemamo precej časopisov, slovenskih, nemških, hrvatskih?! Ali ni bilo letos že dovolj veselice?! Koliko lepih pesnij so nam Krški pevci v teku zadnjih 5 do 8 letih zapeli!? Ali neso naši pevci že pri jako velikih slovesnostih hvalevredno sodelovali!? Koliko lepih koncertov so nam godci priredili! Kdo more od diletantov več terjati!? Malo je krajev, kjer bi se godci in pevci tako pridno vadili, kakor pri nas. Ali ni to od odbora „Bralnega društva“ hvalevredno, da je kupil pod jako ugodnimi pogoji muzikalno orodje? V obče se je z narodnega in društvenega stališča v Krškem marsikaj izboljšalo v teku 12 let. Meščanstvo in uradništvo je bilo takrat nemčursko in osnovalo se je bilo nemški „Leseverein“, a učiteljstvo filialo nemčurskega „Lehrervereina“. Zdaj imamo narodno „Bralno društvo“ in narodno „Pedagogičsko društvo“, ki izdaje slovenske knjige in prireja šolsko razstavo.

Zdaj je več meščanov z narodnem taboru, in uradniki so tudi po veliki večini ali sami Slovenci ali pa zelo prijazni Slovencem. Krivico sta delala zadnja dopisnika, ko sta se nad zadnjim dokaj lepim koncertom spodtikala. Dve pesni bili sta odločno slovanskega zadržaja, o njej ena točka vsporeda protislovanskega obsega; in vabilo samo je bilo tiskano jedino le v slovenskem jeziku. Le nekaj je bilo opravičenega očitanja: gospe in gospodičine razgovarjajo se preveč v nemškem jeziku. Temu so pa tudi navadno gospodje sami krivi, ko nagovarjajo dame navadno le nemški, da si dobro vedó, da našo ženstvo skoro od kraja slovanski tudi rado govori. Vsaj je pevka, kateri se je očitalo, da je poleg slovenske pesni še nemško za dodatek pela, že večkrat pokazala, da je slovenščini tako naklonjena (če tudi ni rojena Slovenka), kakor njen blagi soprog. Pisec teh vrstic je čul na lastni ušesi, kako je ona kot predsednica nekemu odboru, terjala, da se dá slovenščini prednost.

Vse naše meščanstvo res da ni slovenščini naklonjeno. Ali kaj hočete terjati od večine naših meščanov, ki so ali premalo izobraženi ali pa v vednih materialnih skrbih. Rokodelci ne morejo biti udje našega društva; trgovci in drugi odličnejši meščani so itak večinoma pri nas in podpirajo zlasti godbo. Ali mar neso voditelji drugih društev, zlasti požarne brambe, narodni? Še voditelju drugega društva bi bilo težke očitati protinarodni duh. Največ je zameriti le tistim trdnim (pa teh je malo) meščanom, ki so izobraženi, vsaj v svoji stroki dosta izobraženi, pa se odtegujejo narodnim društvom.

Resnicki.

Iz Rudolfovega 24. maja. [Izvirni dopis.] (Konec.) Četrť ure nad Metliko poskakali smo raz

voze ter se uvrstili, spredaj rudečesarjčki Sokoli, v sredi brhke dame, ne boječe se ni cestnega prahu ni pekočega solca in zadaj „civilisti“.

Tako smo prišli do mitnice. Tu nas je pričakoval Metliški slavnostni odbor, na čelu jim gospod Anton Prosenek, Metliška godba in pa gasilsko društvo, ki je na slovenska povelja načelnika gospoda Ganglina po vojaški točno kretati se znala. Gospod Prosenek pozdravi v jedrnatem govoru „Dolenjsko pevsko društvo“ in „Dolenjskega Sokola“ odgovarjala sta mu predsednik „Pevskega društva“ gosp. profesor Sturm in starosta „Sokola“ odvetniški koncipient Rosina.

Ker so imeli ob istem času priti gostje iz Karlovca, na čelu jim 25 članov „Pokupskega Sokola“, podali smo se naravnost skozi mesto. Ob 1/10. uri prispeli so tudi oni. Toda tu ni bilo treba oficijalnega pozdrava. Predno smo se drug drugemu predstavili, bili smo si že dobri prijatelji z roko v roki, gledajoče občinstvo pa je burno nazdravljalo „Živeli!“

Pri slavaloku, ki je stal tik ob Makarjevi hiši, bil je glavni vsprejem. V lepih govorih pozdravili so posamezna društva: „Dolenjsko persko društvo“, „Pokupskega Sokola“ in „Dolenjskega Sokola“ gospod župan Zalokar, potem pa gospodičini Parma in Hajne ter poklonili prekrasne šopke. Pevsko društvo „Zora“ iz Karlovca je zadnje dni svojo udeležitev odpovedalo.

Po Sokolovi „koračnici“ korakaje podali smo se v cerkev. Tedaj pa se je nad nami kar utrgal cel oblak šopkov in cvetic, da smo bili v trenutku vsi ocvetličeni.

Vkupnega obeda, ki je bil napovedan za opoludne v gostilni na vrtu g. Muca, udeležilo se je do 120 oseb, mej njimi vsi došli članovi „Dolenjskega pevskega društva“, „Dolenjskega Sokola“, „Pokupskega Sokola“ jeden zastopnik „Ljubljanskega Sokola“, mnogo domače in druge gospode iz Zagreba, Karlovca in Črnomlja.

Za zabavo skrbela je izborna vežbana Metliška godba. Pričele so se napitnice. Župan gosp. Zalokar napil je presvetlemu cesarju. „Star sem že“, je po priliki rekel, „in spominjam se časov, ko ni smelo deset ljudi vkupe priti, da jih ne bi sumničili prekucijskih namer. Da se smemo danes svobodno gibati, imamo se v prvi vrsti zahvaliti svojemu vladarju.“ Godba je zaigrala cesarsko himno, občinstvo pa je naidušeno klicalo slava.

Zbranim društvom je napil poznati govornik gospod Navratil; zahvalil se mu je gospod Rosina ter napil Beli Krajini in Metličanom.

Opiraje se na Strossmayerjev izrek: „V slogi je spas“, ki je bil napisan na glavnem slavaloku, nazdravi gospod Navratil tudi Hrvatom. V njihovem imenu odzdravil je odlični govornik starosta „Pokupskega Sokola“, g. prof. Vamberger.

Še se je nazdravljalo zastopniku „Ljubljanskega Sokola“ g. Medvedu in nežnemu spolu, osobito požrtvovalnim Novomeškim damam, ki bi mogle biti mnogim tovarišicam v izgled rodoljubja.

Ob 3. uri popoldne imela je biti veselica v mestnem logu. Toda v trenutju, ko je zadonelo Sokolskega rogu znamenje za odhod, popihnil je močan veter in usula se je močna ploha.

Preplašeno je razbežalo občinstvo. Tà se je zatekel v čitalnico, oni na kegljišče, vse pa je obžalovalo, da ne more v mestni log.

Toda vse to je trajalo le nekaj minut. Potem pa se je zopet razjasnilo nebo in predno se je še popolnem razvedrilo, korakali so že gasilci z godbo in Sokoli na novo zabavišče v mestni log.

Za ljudsko veselico bil je ta kraj kaj srečno izbran. Visoka lepa brastova drevesa, ob jedni strani dolga vrsta miz, mej njimi pevski oder in ob drugej strani sodi, polni vinske pijače in kresovi, nad katerimi se je vrtel belokranjski janjec na ražnji. Če si k temu misliš nad 50 Sokolov in neštevilno belokranjskega kmetskega naroda v lepih belih oblekah in pisanih umetno vezanih predpasnikih, poleg tega 50 mestnih dam — razmišl bodeš kako slikovit prizor je bil to.

Ne motimo se, če ocenimo vse v mestnem logu navzoče ljudstvo nad 2000 glav.

Na pevskem odru je nastopilo najprvo „Dolenjsko pevsko društvo“ s krasno kompozicijo „Sokoliska“. Za njo pela se je „Kmetiska svatba“, mešan zbor. Ko so nastopile Novomeške pevke, zadonelo je naokolu ploskanje. Osobito Hrvatje se neso mogli načuditi, da nam je mogoče bilo za petje toliko rodoljubnih dam pridobiti.

Kaj zanimive so bile na to izvrševane proste vaje, katere so telovadili Slovenci skupno s Hrvati. Nad vse zabavna pa je bila telovadba na drogu. Udeležilo se je je kakovih petnajst Sokolov, dolenjskih, pokupskih in jeden Ljubljanski Sokol. Odlikovali so se Hrvatje z elegantno in gibčno telovadbo in Ljubljanski Sokol s težkimi produkcijami pa tudi „Dolenjski Sokol“ pokazal je svojo mladost nepričakovane napredke.

Prosto ljudstvo, ki je strmeče in nepopisljivo pazno gledalo te produkcije, se ni moglo načuditi. Teh rudečih Sokolcev do tega časa še nikdar ni bilo v Metliki.

Zabava je bila vedno živahnjša, trumoma je narod prepeval svoje narodne pesmi in nihče ni zapazil, da se je mej tem časom ulegal že mrak na zemljo. Pevsko društvo je nastopilo še v par točkah in Sokolski rogovi trobili so že za odhod.

V tem je nastopil na pevski oder priprost kmet iz Jugorja imenoma Bajuk ter nam z elementarno, naravno zgovornostjo v prelepi slovenščini opisaval utise, ki jih je ta izlet nanj napravil. Občinstvo mu je naidušeno ploskalo. Tudi Hrvatje so jeli misliti na odhod. Še nekaj iskrenih pozdravov, potem objemi, prijateljski poljubi in razšli smo se.

Izletniki so se zadovoljno razkropili po mestu. Po gostilnah postalo je čuda živahno. V čitalnici pa se je osnoval improvizovan ples, ki je trajal pozno v noč.

Ko da bi se nebo hotelo nam opravičiti za malo prej nam storjeno krivico, posvetila je blede luna in nastala najkrasnejša noč.

Z žalostjo v srci in z lepimi spomini poslovi smo se od Metličanov; oni sami pa so nas zagotavljali, da tako lepega dne Metlika še ni doživela.

„Dolenjsko pevsko društvo“ in „Dolenjski Sokol“ pa zamoreta na ta izlet ponosna biti. Namen, ki sta ga imela, dosegel se je bil popolnoma. Takove narodne veselice snovati bi morali tudi po Dolenjskem že davno in stalo bi bolje za narodno stvar.

Povodom te slavnosti prejeli smo sledeča dva telegrama:

Ljubljana. Najsrčneje na zdravje Slovincem z milimi brati Hrvati združenim

„Ljubljanski Sokol“.

Karlovac. Žaleči, što se nismo odozvati mogli častnom pozivu, želimo, da bratsko nam susjedno pjevačko društvo postoji na korist i slavu naroda slovanskoga, dok je sveta i veka. Širili duž mile nam domovine narodnu pjesmu! V duhu s Vama kličemo: Živili pjevači! Živil Slovenci, gradjanstvo Metličko i svi dični gosti.

Društvo „Zora“.

Ako končno Vaš poročevalec izreče še svojo zahvalo ljubeznivim Metličkim damam, ki so mu sipale cvetic in šopkov in svoje priznanje na gostoljubnosti Metliškega slavnostnega odbora, storil je svojo dolžnost.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) G. Florijan Hostnik, oskrbnik sv. Štefana cerkve na Dunaji, rodом s Kranjskega, dobil je viteški križ papeževnega reda sv. Gregorija.

— (Za pogorelce v Ratečah) na Gorenjskem je deželni odbor dovolil podporo v znesku 500 gld. iz deželnega zaklada.

— („Soča“) bila je danes teden zaplenjena zaradi uvodnega članka: „Papež Lev XIII. in Slovanstvo.“ Danes došla nam „Soča“ ima prilogo.

— (V proslavo štiridesetletnice cesarjeve) dalo bode mesto Zagrebško 50 000 gl. za ustanovitev medicinske fakultete.

— („Sokolov“ večer v spomin dr. V. Zarnika*) bil je dobro obiskan ter vrt čitalniške restavracije napolnjen z odličnim občinstvom. Gosp. starosta Ivan Hribar je govoril o narodnih zaslugh Zarnikovih. Petje čitalniških pevcev bilo je, kakor navadno, izborno. Glede vojaške godbe pa moramo opomniti, da je igrala samo komade z nemškimi naslovi, niti jednega domačega ali slovanskega. Godbe družih polkov, na primer na Štajerskem, neso tako ekskluzivne in imajo v programu vsaj kak potpourri iz slovanskih pesnij.

— (Izlet pevskega zbora čitalniškega v Vevče) se odloži zaradi osepnic, katere so ondu postale epidemične. Člani pevskega zbora, častite gospice in gospodje, se pa uljudno vabijo,

udeležiti se izleta dne 10. junija, katerega priredi „Sokol“ v Litijo in Šmartno.

Pevski odbor čitalniški.

— (Tehniško društvo) napravi jutri svoj izlet na Račno pri vsakem vremenu. — Zbirališče „Pri slonu“ ob 6. uri zjutraj. Vabijo se uljudno tudi dame.

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 23. t. m. svojo XVIII. sejo. — Navzočni: Prvomestnik Tomo Zupan. Odborniki: dr. vitez Bleweis-Trsteniški, Ivan Hribar, Matej Močnik, Luka Svetec, dr. J. Vošnjak, Josip Žičkar, Ant. Žlogar. — Blagajnik znanuje finančno stanje društveno dokaj ugodno. Večina podružnic je že poslala svoje polletne doneske, od drugih se pričakuje, da to store vsaj pred veliko skupščino zbog sklepanja glavnih računov. Vsled opozorila nekega načelnikstva bode blagajništvo društvenih novcev razmerno nalagalo i pri slovenskih posojilnicah koroskih. — Tajnik prečitavši zapisnik zadnje seje opozarja na točke dnevnega reda ter poleg tega naznanja tekoče zadeve. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni upravnim potom. Vodstveni peticiji za versko narodno šolo pridružilo se je več kot polovico podružnic, od nekaterih se je poslala prošnja naravnost na Dunaj. Sicer se pa po novejših poročilih za to še časa. Vinski dar podružnice na Goriškem je bil hvaležno vsprejet; svojedobno jej blagajništvo pošlje natančen izkaz. — Od zadnje seje je bilo par novih podružnic osnovanih, ki pa še nese d. činitivno uravnane. — Odb. Žičkar poroča o 2 prošnjah za podporo. Jedni je vodstvo ustreglo, glede druge je treba še nekaj poizvedeb. — Odb. dr. Bleweis poroča o prošnji v S. J., katere zadeva se v daljno poizvedbo prepusti ondotni podružnici, ki naj glede posojila izreče svoje mnenje. — Tajnik poroča o ponujanih spisih za mladino; vodstvo sklone poskusiti z izdajo; ako ne bo zgube, bo družba z veseljem izdajala knjižnico za slovensko mladino. Prične jo s slavnostnim spisom za štiridesetletnico Nj. Velikanstva cesarja Fran Josipa I. — Zadeve društvenih otroških vrtov in dotičnih učiteljc so bile rešene v zmislu prejšnjih sklepov in ondotnih podružničnih načelnikov. — Prošnji za nabiralne pušice se bo v kratkem ustreglo. — Dr. Vošnjak poroča o prošnji za podaritev knjig šolski občini ob jezikovni meji. Uslišano. — Podpredsednik L. Svetec naznanja, da je slavni rodoljub češki in slovenski Jan Lego v imenu „Česko slovinskega spolka“ poslal naši družbi v dar vsoto 20 gld., za kar se izreka iskrena zahvala. — Glede kraja prihodnje velike skupščine je bil razgovor, a sklep odložen na prihodnjo sejo. Istotako razgovor in sklep o predlogu odb. č. Hribarja.

— (Predrimske in rimske starine) izkopavajo tudi letos mej Metliko in Črnomljem. Kustos dvornega muzeja na Dunaji, gosp. Szombothy, se že mesec dni mudi v Metliki, da vodi izkopavanja za Dunajski muzej. Znani zasledovalec starin gospod Pečnik pa jih nabira za kranjski muzej. V mlinu gosp. Sladoviča je našel kamen s podobami in rimskim napisom, uzidan na vogalu. Ako mogoče, bode se ta kamen odkrušil iz zida in poslal v Ljubljano. Tudi v Črnomlju sta dva znamenita rimska spomenika s podobami.

— („Dopolnjeno je!“) Slavna Gabrijela Marxova slika, znana pod navedenim naslovom po vseh glavnih mestih evropskih, razstavila se bode v kratkem tudi v Ljubljani. Krasni umotvor, ki ga bode razstavil g. Lentman, našel bode tudi v našem mestu mnogo občudovalcev.

— (Potrjena volitev.) Cesar potrdil je volitev g. Frana Veršca, c. k. notarja v Sevnici, načelnikom okrajnemu zastopu Sevnškemu.

— (Za siromašno prebivalstvo na Goriškem) nabralo in razdelilo se je doslej 25.995 gld. 87 kr.

— (V Celji) so vse šole z gimnazijo vred zaprte že 14 dni zaradi osepcev. Ker so se, kakor se čuje, prikazale že koze, je negotovo, kdaj se bode šola zopet začela.

— (Iz Celja) se nam piše: O zapuščini dne 27. aprila t. l. umrlega znanega nemškega odvetnika dr. Karola Higersgerja v Celji otvoril se je vsled sklepa okrožne sodnije v Celji konkurz. Terjatve se morajo oglašiti pri konkurznem komisariji ali pri okrožnem sodišču v Celji do 21. junija t. l. Dan za likvidovanje določen je na 16. julija t. l.

— (Iz Celja) se nam poroča: Veliki mlin v Spodnji Hudinji, pol ure od Celja, katerega je

*) Po pomoti zakasnelo.

imel dozdej Švicar Lutz, kupil je gospod Peter Majdič iz Mengša na Kranjskem.

— (V Celovci) se je pri prezidavanji neke hiše v Kolodvorskih ulicah zrušila včeraj popoldne jedna stena. Trije delavci ranjeni, eden nevarno.

— (V Dobrno pri Celji) prišlo je do 20. t. m. 55 strank z 80 osobami.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 25. maja. O potovanju carja in carice na Dansko se letos še nič ne sliši. Carska obitelj pojde v kratkem v Petrov dvorec, kjer ostane do velikega potovanja poletu, ko pojde car v južno Rusijo in v Kavkaz. Dne 13. junija bode carska obitelj prisostvala, ko se bode v Peterburgu spustila nova oklopna fregata v morje.

Peterburg 25. maja. Državnega svetnika Ivanova, o katerem se je govorilo, da je poneveril 315.000 rubljev državnega denarja in iz Tiflisa pobegnil v Nemčijo, prijeli so v Rigi.

Berolin 25. maja. „Norddeutsche“ objavlja pomenljiv članek proti Rusiji, katerej očita nevhvaležnost. Temu članku sledili bodo drugi, ki bodo nedvojbeno poudarjali nemško-rusko napetost primerno ostro. Represalije proti Rusiji so gotove.

Berolin 25. maja. Cesar imel jako polvoljno noč. Izvestja o njegovem zdravju izdaval se bodo odslej le jedenkrat na teden. Ako se bode zdravje še naprej tako boljšalo, bode prve dni junija meseca v Fridrichskron odpotoval.

Prošnja.

Znano je, da smo 5. t. m. izročili materi zemlji dragega in nepozabljivega nam tovariša gosp. Martina Kleka, učitelja v Smedniku.

Domača čast. gg. duhovnika in gg. učitelji, koji so se bili pogreba udeležili, sklenili so takoj skrbeti za to, da se blagemu ranjemu postavi dostojen spominek.

Obračamo se tedaj na vse gg. tovariše in prijatelje njegove s prošnjo, da bi z blagovoljnimi doneski pripomogli uresničiti to lepo misel. Darove za spominek vsprejemata iz prijaznosti čast. gospod župnik v Smedniku, in gosp. Jos. Traven, učitelj v Naklem.

Gg. učitelji iz Kranjskega okraja naj blagovolijo svoje doneske pri bodočej okrajnej konferenciji izročiti.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 10. številki naslednjo vsebino: Prvi slovanski kongres in sedanjost. — Učna enakopravnost na Slovenskem. — O cerkvenih obredih. — Književno delovanje Malorusov. — Psoglavci. Zgodovinska slika. Česki spisal Alojzij Jirasek. Poslovenil Vacerad. (Dalje). — Dopis s Črne Gore. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravištvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

Poslano

Obžalovanja vredna in z vsestranskim sočutjem spremljevana nesreča, katera je zadela obče spoštovanega Logaškega župana gospoda Mülle-ja in njegovo gospo soprogo, bila je povod neresnični, bicikliste zadevajoči notici, katero je „Slovenski Narod“ in za njim tukajšnji uradni časopis prinesel. Dasi je „Slovenski Narod“ z navadno nepristransko mljudnostjo drugi dan omenjeno, brez opazke prineseno notico ne le popravil, temveč za bicikliste častno opombo pridelal, popravil je tudi uradni časopis svojo notico, pričakuje samo še vedno resne naredbе, — kakšne? — to se ni izrazil. Morebiti mu pove visoko vojno ministerstvo, katero je že pri tako mlademu sportu videlo važnost njegovega pomena. (379)

Sicer pa ne smatram neuradne izjave uradnega časopisa za resne.

Biciklist.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—120)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

25. maja:

Pri **Stonu**: Lewy z Dunaja. — Aufmuth iz Gradca.

— Zaff iz Loža. — Dullinger, Hajek, Vatter z Dunaja.

Pri **Maliči**: Arnstein, Glas, Borsing, Just, Schulz, Engel z Dunaja. — Kleinsring iz Trsta. — Schenke z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Berger iz Trsta. — Gruđen iz Idrije. — Helemba iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

26. maja: Fran Prek, delavčev sin, 6 mes., Tržaška cesta 26. za pljučnico.

V deželnej bolnici:

25. maja: Marija Košenlna, gostija, 62 let, vsled raka v želodcu. — Barbara Zollner, gostija, 67 let, za oslabljenjem.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
25. maja	7. zjutraj	737.8 mm.	14.4° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	734.7 mm.	21.2° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	733.5 mm.	15.2° C	sl. szh.	jas.	

Srednja temperatura 16.9°, za 1.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 26. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj	—	danes
Papirna renta	gld.	78.40	—	gld. 78.55
Srebrna renta	—	80.05	—	80.25
Zlata renta	—	109.45	—	109.70
5% marcna renta	—	92.95	—	93.05
Akcije narodne banke	—	868.—	—	866.—
Kreditne akcije	—	278.30	—	279.70
London	—	126.75	—	126.75
Srebro	—	—	—	—
Napol.	—	10.03 1/2	—	10.03 1/2
C. kr. cekini	—	5.95	—	5.95
Nemške marke	—	62.12 1/2	—	62.12 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	181	gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	167	—	50
Ogerska zlata renta 4%	—	96	—	70
Ogerska papirna renta 5%	—	85	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	—	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	—	70
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	—	30
Kreditne srečke	100 gld.	179	—	—
Radolfove srečke	10	20	—	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	102	—	25
Tramway-društ. velj. 170 gld.	a v.	224	—	50

Kavarna „Europa“

vsak dan sveži

(352—3)

sladoled.

Gospod J. Modic v Novi vasi pri Rakeku vsprejme takoj

pripravnega dečka

za prodajalnico z mešanim blagom. — Natančnejši pogoji zvedo se ravno tam. (370—2)

500 mark v zlatu,

če Grollich-ova obrazna orème (Crème Grollich) ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogrc, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladinsko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima J. Grollich v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumer. (741—16)

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih gor.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vreu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislavoda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaséča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škriatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histertijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.) (339—4)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogleno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestransko potrdili. Položil je koščke kosti in brustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vsepihi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kislavodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

KAVARNA in RESTAVRACIJA v ŠVICARIJI.

Jutri v nedeljo dne 27. maja:

(378)

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 4. uri.

Ustopnina 20 kr.

Priznanje!

Gospodu Ubaldu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Vaša

kava hmelovega sadu

se je pri prebolelih za jako dobro pokazala, prosim torej pošljite mi jo še pet zavitkov.

S spoštovanjem

Dr. Ferd. Zeissler, kopališki zdravnik na Bledu, Kranjsko, 2. januarja 1888.

Kava hmelovega sadu (zdravilna kava) je lahko prebavljivo, želodec krepéujoče živilo, štedilna kava dobrega okusa in lepega duha, važna je za vsacega in neogibno potrebna (ker služi za dosego in ohranjenje zdravja) za vse bolnike (zlasti bolehaljoče na želodci, prsih, jetrih, protinu, ledicah, živcih, pri kašlju in hripavosti itd.), za prebolele, slabe osebe, dojence, otroke, ženske pred in po otročji postelji, za krvirevne, bledolčne itd.

Zavitek s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr.

Prodaja

LEKARNA TRNKOCZY v LJUBLJANI

in vse lekarne in trgovci.

Najceneje se dobiva v poštnih zavitkih po 5 kilo, v katerih je 16 zametkov. (612—5)

Vožne karte in vožni listi

za Ameriko.

Kraljevo belgijski poštni parniki

„Red Star Line“ iz Antwerpena naravnost v New York in Philadelphia.

Koncesijonirano od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje jako rado:

koncesijonirano zastopstvo

na Dunaji, IV., Weyringergasse 17: Ludovik Wielich,

ali

Ivan Kosar, gostilničar pri „Bavarskem dvoru“ v Ljubljani, P. Jaklitsch v Kočevji, Josip Strasser v Inomestu. (175—12)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivače sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim izraslom kože. — Uspeh zagarantiran. — Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:

L. Schwenk-ova lekarna v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovom D. Rizolli; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, P. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.“ (287-4)

Košnja v najem!

V ponedeljek 28. dan maja t. l. dopoldne ob 9. uri se bode košnja mestnih senošetij ob Zagrebški veliki cesti pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem in pri kolezijskem mlinu za leto 1888 po očitni dražbi kosoma oddala v najem.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senošeti pod Rakovnikom, kamor se najemniki vabijo, in se bo po zgoraj omenjeni vrsti nadaljevala na drugih senošeti.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dné 22. maja 1888.

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccolija
v Ljubljani.

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je polajševalna, pa vender gotova, uspešna pomoč, ki le podpira naša notranja telesna delovanja in tedaj ne škoduje črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zauživala. Ona ozdravlja vse obolenosti želodčeve in telesne, vrančne in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaprtje, vodenico, dolgočrajno drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pri otrocih. — V delovatelji jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 36 kr., poštno troške trpi p. n. naročniki. V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovom se dobiva v lekarni Rizzioli-jeveji. (208-9)

Pristno rudeče križno domače mazilo

je najboljšo in neobhodno sredstvo, da se hitro ozdravijo rane, če se kdo ureže ali opraska, ulesa itd. — Dobiva se po 60 kr. pušica v Ljubljani, v lekarni „pri zlatem jeleni.“ (270-2)

!! Brez krtače kakor zrelo svetli škornji!!**RICH. GAERTNER-JA**

telkoče, francosko, nepremočljivo

Varstvena znamka.

momentno svetlo mazilo za čevlje (Moment-Glanzwichse).

katerega lesk se tudi v mokroti ne zgubi. „Jedini“ uradno preiskani in za uspeh neškodljivi preparat. Cena steklenice 50 kr. Razpošilja se pa: 2 steklenici za gl. 1.30, 6 steklenic gl. 3.—, 12 steklenic gl. 4.80 prosto poštine. Pazi naj se na varstveno znamko.

Uvedeno pri c. kr. vojski. (787-8)

Tovarna: Rich. Gaertner, Dunaj, Giselastr. 4, Part.

Zaloge v Ljubljani: Alb. Slitscher, Ad. Hauptmann in Jos. Köhler, sedlar.

TOMO STARČEVIĆ, ZAGREB.

Protokolovana tvrdka:

TOMO STARČEVIĆ

v Zagrebu,

Agentura za vinsko stroko.

Posreduje pri kupovanju hrvatskih, slavonskih in dalmatinskih vin na debelo in drobno iz kleti najuglednejših veleposesnikov-vinogradnikov z jako ugodnimi pogoji. Preskrbuje vsakovrstne kletne priprave in tvarine iz najboljših domačih in inozemskih tovarn.

Priporoča se posebno častitemu občinstvu in vinskim trgovcem s Kranjskega. (360-2)

Marije Valerije ulica št. 4.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224-11)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in pluzne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnic, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim naročnikom in kupovalcem uljudno naznanjam, da sem ostavil svojo dosedanjo

prodajalnico s čevljarskim blagom,

katere sem imel več let in v kateri sem imel vedno največjo izber ter se preselil

v Cetinovičevo hišo na Kongresnem trgu št. 3,

kjer sem otvoril svojo novo prodajalnico.

Zahvaljujoč se najtopleje za do sedaj izkazovano zaupanje, prosim uljudno, da mi je še dalje ohranite, ter zagotavljam, da se bodem kakor dosedaj prizadeval, da postrežem svojim naročevalcem in kupovalcem v vsakem oziru najreelnejše in kolikor moč po ceni.

Z velespoštovanjem

JARNEJ ŽITNIK.

V Ljubljani v maju 1888.

(338-3)

J. & S. KESSLER v BRNU,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

pošiljata proti poštenu povzetju:

(180-12)

Moške srajce, bele in barvaste, komad la. gl. 1.80, IIa. gl. 1.20.	Letno grebenasto blago za moške obleke, najmodnejši dessins, 6-5 metrov gl. 3.—.
Delovske srajce iz dobrega oksforda, — 3 komadi gl. 2.—.	Ženske srajce iz šifona, vezane, — 3 komadi gl. 2.50.
Moške gače iz barhanta ali platna, 3 pari la. gl. 2.50, IIa. gl. 1.80.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobci, — 6 komadov gl. 3.25.
Suknene kape za moške in dečke, — 6 komadov gl. 1.20.	Ponočni korseti iz šifona, bogato okinčani, — 3 komadi gl. 1.80.
Moške kratke nogovice, bele ali barvaste, pletene, — 6 parov gl. 1.10.	Spodnja krila iz surovega platna, šifona in rouges a, — 3 komadi gl. 3.—.
Pot sesajoče kratke nogovice, iz svilnatga finiša, — 12 parov gl. 1.20.	Ženski predpasniki iz oksforda, kretona ali surovega platna, 6 komadov gl. 1.60.
Popotni plaidi, 3-50 metra dolgi, 2-60 metra široki, — komad gl. 4.50.	Ženske nogovice pletene, — bele in barvaste, — 6 parov gl. 1.50.
Blago za moško obleko, modno, 3-10 metra, la. gl. 5.50, IIa. gl. 3.75.	Ženske nogovice sesajoče pot, iz svilnatga finiša, 6 ko- madov gl. 1.20.
Blago za ogrtače, fino, najmodnejše barve, — 2-10 metra gl. 6.—.	Mohairski glavni robci v vseh barvah, — 3 komadi gl. 1.20.
Normalne srajce in hlače iz fine volne, Jäger-jeva sistema, — komad gl. 3.50.	Foilski glavni robci, lepi dessins, — 6 komadov gl. 1.20.
Reformsko normalno perilo (sesajoče pot), srajca ali hlače, po gl. 2.—.	Letni Jersey-jopiči iz čiste volne, v vseh barvah, komad gla- dek gl. 2.50, tamburiran gl. 4.—.
Gumijevo perilo, 2 para manšet, 2 stojča in 2 zavibana ovratnika, gl. 2.50.	Žepni ropci z barvastimi kraji, dvanaestorica za go- spode gl. 1.20, za dame gl. 1.—.

Uzorci

zastonj in franko.

Trajno sedenje prouzoč^o motenje v prebavljenju, otekanje jeter, zabasanje, zlato žilo i. t. d. Te bolezni ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski šumeči prašek**. — Dobiva se v škatljicah po 60 kr. in po 2 gld. v lekarnah. (638—8)

Gostilniško naznanilo.

Usojam se naznaniti slav. občinstvu, da sem pred kratkem prevzel oskrb slavnostne popolne na novo opravljene gostilnice

„Pri Sokolu“

Mestni trg št. 19.

Stregel bom z naravnim bizeljskim vinom, **Kosterjevim pivom** in z dobrimi jedili, **gorškimi in mrzlimi**, posebno domač peršut in **kranjske klobase** skoz celi dan in na večer.

Vsprejem se tudi opoludne abonement.

Priporočajo se za mnogobrojni obisk, zagotavljam točno, prijazno in pošteno postrežbo v vsakem oziru.

Spoštovanjem

V. Gerčar,
gostilničar.

(361—2)

Naznanilo.

Vina

lastnega pridelka, bizeljca, gospoda **Luke Tavčarja**, proda se večja množina v kakešnih količinah po vedru in več, po 10, 11, 12 gld. vedro, uštevši užitnino, v kleti na Dunajski cesti poprej „Hotel Europa“.

Kateri ga želé kupiti, oglašaj se pri **F. M. Schmittu**, trgovci v Špitalskih ulicah v Ljubljani.

Tudi se toči vino na drobno po 28 kr. liter v restavraciji „Hotel Europa“. (333—5)

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika. (103—8)

KMETOVALEC.

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in oplohi vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki, „Kmetovalec“ zastonj.

Učenca,

(364—3)

ki je dovršil z dobrim uspehom ljudsko šolo sprejme takoj **Fran Goršič, orglarski mojster v Ljubljani**.

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni opravi, čevljiht itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanje čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčni vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepremočljiva**

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje **28 odlikovanj**, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nesta udomačila le pri **o. kr. vojašini**, ampak si utrla uho pri **Nj. Veličastvu** in **o. kr. visokostih**. 5. generalov, ki še služijo v c. kr. vojski, so dali najboljša spravevala

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. **Anton Krjaper in Schusnig & Weber**, v Kranji g. **Petan**, v Škofji Loki g. **Koceli**. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (288—5)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja in vse zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradekega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

J. Purgleitner-ja lekarna

v Gradci.

Štajerski zeljiški sok, 1 steklenica 88 kr. proti kašlju, hripavosti, vratnim in prsnim boleznim in se je v štiridesetih letih pokazal dobrega.

Apneni sirup, iz podfosfornikastokislega apna, olajšilo za bolehaajoče na plućih in v prsih (okrepilo kostij za slabe otroke) 1 steklenica 1 gld.

Dr. Wuchte zeljiško mazilo, 1 velika steklenica 1 gld., 1 mala steklenica 60 kr., proti protinu in trganju po udih.

Englhofer-jeva mišična in živčna esenca, 1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v križi, slabosti členkov, trganju i. t. d.

Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekarnah monarhije ali se tudi lahko naročajo pri izdelovalcih proti poštenu povzetju. (334—3)

Društvo za zidanje delavskih stanovanj

v Ljubljani.

Ker bodeta izmed štirih hiš, katere se za sedaj zidajo na društvenem zemljišču, poleg Bežigrada, dve že skoro narejeni in se bode moglo vanje že naseliti o **Sv. Mihaelu 1888**, se sedaj **16 razpoložljivih delavskih stanovanj** s tem javno razpisuje:

- 4 pritlična stanovanja, obstoječa iz 1 sobe in kuhinje, z najemnino na leto po . . . 50 gld.
- 4 pritlična stanovanja, obstoječa iz 1 sobe, komnate in kuhinje, z najemnino na leto po . . . 65 „
- 4 stanovanja v prvem nadstropju, obstoječa iz 1 sobe in kuhinje, z najemnino na leto po . . . 55 „
- 4 stanovanja v prvem nadstropju, obstoječa iz 1 sobe, komnate in kuhinje, z najemnino na leto po . . . 70 „

K vsakemu stanovanju pripada še prostor v kleti in primeren prostor pod streho in 1 del vrta in pravica do rabe skupnega vodnjaka, kateri bode napravilo društvo.

Pravico prositi, da se jim dá v najem tako stanovanje, imajo oni delavci — v prvi vrsti oženjeni — ki ustrezajo pogojem (spodaj navedenim) §. 1. naših pravil.*)

Teh 16 stanovanj, ki se oddadó, si lahko na lici mesta ogleda, kdor je želi vzeti v najem, kolikor so že sedaj dovršena.

Delavci, ki želé vzeti katero teh stanovanj v najem, naj se oglašé v poslovni pisarni **L. C. Luckmann-a** tukaj (v Šelenburgovih ulicah št. 8 v pritličji) mej 10.—12. uro dopoldne in 4.—6. uro popoldne **vsaj do 15. junija** ter bode oglasila rešilo nadalje do konca junija društveno vodstvo, katero si pridržuje popolnem svobodno izbiranje. Ravno tu se dobé izvodi naših v obeh deželnih jezicah tiskanih pravil, v katerih je pojasnjeno, katere gmotne prednosti so združene z najemom stanovanja. Ara za stanovanja se mora dati še le, kadar se definitivno odkaže stanovanje. (366—2)

V Ljubljani, dné 19. maja 1888.

Društveno vodstvo.

*) Izvleček iz pravil:

§ 1. Namen društva je zidanje zdravih in cena stanovanj v Ljubljani: a) za delavce, ki samostojno izvršujejo kako rokodelstvo in b) za delavce v tovarnah in drugih večjih podjetjih, ki se tu pečajo s kakim rokodelstvom. Razsojevanje, če kak najemalac ima to kvalifikacijo, pripada samo društvu, ki pri tem ni vezano na določbe obrtne postave o rokodelskem obrtu.

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement

ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja

Ustanovljena leta 1854.

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. **F. P. VIDIC-u & Comp.**,

Slonove ulice št. 9.

Priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj **hidravlični cement** (roman cement) in **portlandski cement**, po kakavosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za jednako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazih, in jednobejnate plošče od portlandskega cementa, črne, rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po hodnikih, vezah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sobe, cementne cevi itd. (354—2)

Blagovoljna naročila se najatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih vsprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. **F. P. VIDIC-u & Comp.**, Slonove ulice št. 9.

Zahvaljuje se slavnemu občinstvu za doslej mu izkazano zaupanje usoja si podpisani tem potom naznanjati, da je otvoril počeni z današnjim dnevom v **Schellenburgovih ulicah št. 1** svojo novo **delavnico in prodajalnico** vsakovrstnih moških, ženskih in deških obutev, ter bode skušal ustrezati tudi nadalje naročnikom svojim s poštenim blagom, narejenim po najnovejši faconi, in solidno ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Cerar,
čevljarski mojster.

(342—3)
V Ljubljani 12. maja 1888.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—11) priporoča
ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosnice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Zobozdravnik
AVGUST SCHWEIGER,
Hôtel „Stadt Wien“, „pri Maliči“,
ordinira (211—11)
od 9 ure do 1/2 1. ure dopoldne,
„ 2. „ „ 5. „ popoldne.
Ob nedeljah od 1/2 10. do 1. ure popoldne.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam, da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico premenil in se preselil

v hišo gospoda **R. Kirbische**

v Gledaliških ulicah št. 2

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnice prostore. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj skazano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi še nadalje ohranili in zagotavljam, da se bodem vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem v vsakem oziru rečno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkratu p. n. občinstvu za hranjenje kozuhovine in zimske obleke zagotavlja največjo paznost proti molom in plesnobi.

V Ljubljani, dne 5. maja 1888.

Z velespoštovanjem
A. Krejči.

z dobrimi spričevali, slovenščine in nemščine zmožnega v govoru in pisavi, ki zna navadne pisarniške račune in kaj malega koncipirati.

Visokost zahtevane plače naj se naznani.

Na Ptui, dne 19. maja 1888.

Dr. Fr. Jurtéla,
odvetnik.

! Rogaška kislina !

vedno sveže napolnjena, — na debelo in drobno,

dobi se po nizki ceni (303—5)

v Krakovem št. 27.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!

Pivo v steklenicah,

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. (243—9)

ZBIRKA
DOMAČIH ZDRAVIL,
kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Odobril **br. Edvard Benedičič,** nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno pa onim,** ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“** v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233—18)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Zavarovanje proti toči

po najnižjih stalnih premijah

pri čemer se že naprej popusti polovica, oziroma tretjina premije, ter se pobere le v slučajih, ko bi bilo treba plačevati škodo vsprejema

zavarovalna-delniska družba

— Franco-Hongroise. —

Glavno agentstvo za Kranjsko v Ljubljani na Marijem trgu št. 2.

Garancijski zaklad nad 9 milijonov.

Dogodivše se škode se **kulantno** poizvedo in **točno** plačajo. S plačilom premije čaka se na željo, **dokler konča žetev.** Prosilci za agenture obrnejo naj se do glavne agenture v Ljubljani. Instrukcije in druge tiskovine, tako da lahko vsak sam naredi zavarovalno ponudbo, razpošilja na željo zastop in franko. (362—2)

Pazi naj se, kje se zavaruje.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje (293—5)

patentovane vstricne zarezane stresnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica **Konstanskega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov,** potem vseh patentov za izdelovanje **Schmidheinijevih zarezanih strešnikov,** kakor tudi **Passavant-patenta.**

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Gorico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.